

Jekabaara

World Vision

Cikela ceman n'a musoman kunnafoniseben

a bɔ bɔ kalo o kalo

Jamana baarada ia BP: 2043 Bamako (Mali)

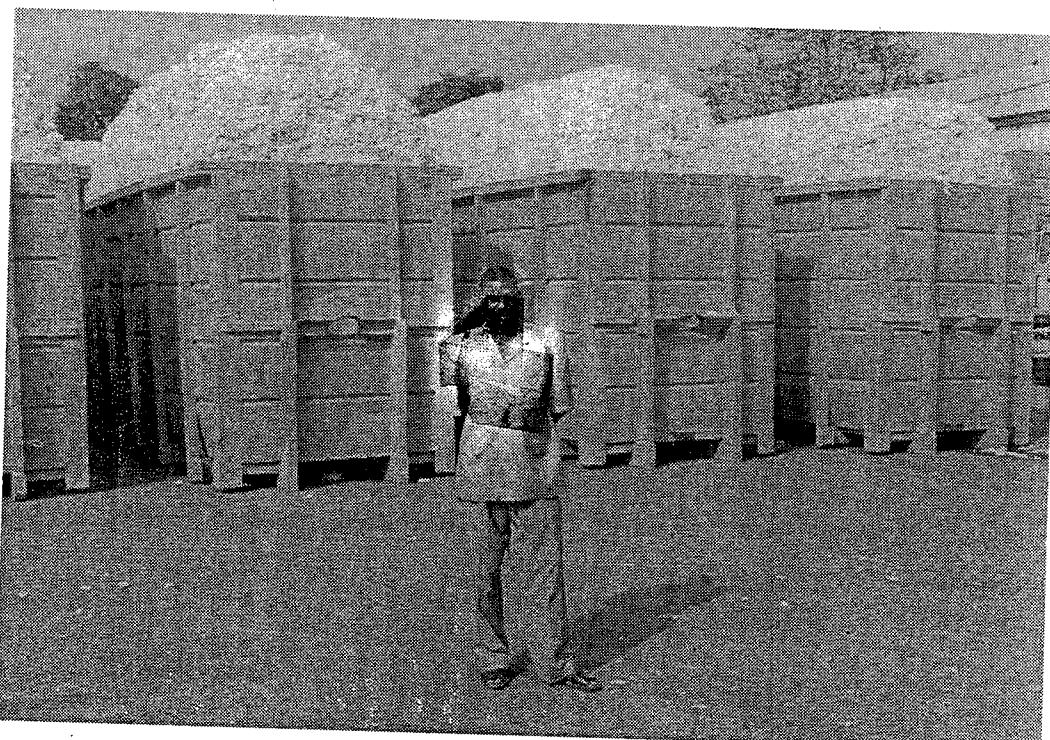
Jamana baarada jemaa ka sanbæe-sanbæe ka jesin jekabaara kalanbagaw ma

jε 2 nan

Dantigelikan

An bɔ san 2004 kalo filan na nin ye, no ye feburuyekalo ye. N bɔ nin sen in jemukan kerankerèn ka jesin Jekabaara jenøgon kuraw ma, benkan temena Jamana baarada ni minnu ce o siratege la ka ban Kita, Sikaso, Buguni ani yørø werew. An jenøgon kura olu de ka wulikajø bëna a to Jekabaara ka taajé ka sabati Mali fan bæe fe. O bë ke u ka baara kecogo juman de kònø min dan te Jekabaara feereli danma ye, nka ka sebenni nege don Jekabaara kalanbagaw la u ka duguw kònø, k'u bila sebenni na u ka duguw kònøkow kan, ani kòlu lase an ma, o fana y'u ka baara kologinmayørøba ye. Nin temesira in fe an waqibiyaden don ka foli ni taanuni ke ka jesin an jenøgon bee ma Segu Ofisiiri kònø u ka baara daminecogo juman kanma. Fen min ye CMDT maraw ni World Vision, ye an ròlu minnu kelen be jenøgon døw ye sa, an ka foli bòlu fana ye u ka deme kerankerènne kanma ka jesin an ma. U ni ce yeryebaara keko juman na !

Tumani Yalam Sidibe

Wurun ye baarakeduguba ye

jε 3 nan

Kucala CMDT cikemara taabolow jinan koɔriko la

jε 11 ni 12nan

Jekabaara kalanbagaw ka batakiw

- . Ka bɔ Sukoso
- . Ka bɔ klela
- . An ka CMDT walejumandɔn
- . Jogo juju tigilamɔw

"Kalan be møgø sɔn hakili la, nka kunnafoni be møgø bɔ kundan na" Yørø Ulen Sidibe

Ka se Jekabaara kalanbagaw ma

An be don min na i ko bi, an bee k' a dən ko də kera sa. Hali ni sanji-koroweoosi te dən, hihā wulicogo kənō b' a jira ko farikolo be ka bə baraaba də waleyali la ! Jekabaara san 17 kuncera san

Hamidu Konate

2003 desanburukalo la. San 2004 yan ka kunnafonisēbenba in san 18 nan ye. O wale tun te se ka nesoro ke abada n' a ya soro an balima baliukalanden jolenw n' an ka benbakan dungē tōw bēe tun ma Jekabaara k'u feko ye. K' a damine CMDT maraw kənō, ka se OHVN ni World Vision ani bamannkan foyoro tōw bēe la maliba in kənō, bēe lajelen kera Jekabaara tigilamaaw ye. O kanma, san 17 in kənō, maa caman ye batakiw ci an ma. Hali Jekabaara kalanbagwa minnu ka səben ma se an ma, an ya dən k'u y' a kanu. O b' a jira ko bēe lajelen de jera ka jekabaarako ke sankorotako ye. Nk' o n' a ta bēe geleyanin tun be yen dere. O ye Jekabaara lasorəbaliya ye joona a kalanbagaw fe. N'i dun y' a men ko kunnafoni, a lasoro waati ko don de. Nəntə ni kunnafoni nafawaati temend, a tena ke fen were si ye belen « an tun be nin dən ka ban » ko !

Jinan san kura in na, san 2004, an ka cidenw ye wulikajəbaw damine

o de siratege la, walasa ka Jekabaara kalanbagaw yere bolo don don a baara la a nəma, k'u yere ke a feerebagaw nə lajensenbagaw ye u ka sigidaw kənō. O baara de be senna sisan. Ni Ala sənna kən sako sira lajeya an bolo, sanni feburuyekalo in kunceli ce, jekabaara bēna ke kənekan feerefən ye dəgəfiyew ni jama lajeyərəw bēe la, k'a ta Kayi fo Kololani... An bā jira Jekabaara sanbagaw la ko an ka lasigiden minnu be Jekabaara feere u ma u ka sigidaw kənō, k'u b'u ka batakiw di o maa kelenw de ma walasa u k'u lase an ma u ka bə jekabaara kənō. O siratige la, an bā jini u fe u ka timinandiya soro batakiw cili la an ma, o de b'u ka tigiya sankorotə jekabaara la.

U be se ka sebenniw k'u ka yekow n'u ka jərenankow bēe kan u ka sigidaw kənō k'a ci an ma. Ni kojuman nəgədən fen ye lakodənni ye sigida kun kan, an k'a dən ko kojugu fana te bə dugu rə gansan.

Halibi, an be hakili jagabə la walasa Jekabaara ka k'a kalanbagaw sako ye ka t'a fe. Nka maaw hakili jəlen de be baara juman ke. O de kanma an bā jini aw yere fe, aw minnu be Jekabaara san k'a kalan, aw fana kən deme nəw ka hakilinan jumanw ye. Aw bā fe kunnafoni taasiraw ka ke jumənw ye Jekabaara kənō ? A yə fə an ye, o bā to an be se kaw sako ke.

Ala ka san 2004 ke here san yan bēe ka gaw kənō.

Hamidu Konate
Jamana baarada nəmaaba

Tajurusara

Bee n'i kunko don,
Dingesosigi in kənō
Bee n'i feko
O kanma
Kana maa jugu jate
Kana kewale jugu jate
Kana kəfekumaw jate.
I k'a dən ko
Maa m'i bila ko o ko fe
Ta nəgənbə siratege la
O ko te se ka dankari i la
Jugusakoya nasira la.
Dijəe kənō
Bee ka baara
Sanni i ka siga maa la
Da i yere la
O bā to
O dərən de bā to
Dijəe herəbaw bulondabaw
Be dayelə i ye fan bēe fe
Barisa
I be ke jugu bēe ni san ce
Barisa juguya ta nəgənbəbali
Te munumunu fen were
kunna
A jutigebaga ko.

Hakilisənekənə

Maafemdaya bēe ye jonya ye, barisa maa be balo maa min kun, o de berebere sako b'i ka dijenatige la. A dun dan ye maa k'a dən ko baara de b's adamaden ki yere ta ye, walasa i ka hərənya.

Tumani Yalam Sidibe

Ka bɔ Sukoso

Sukoso ye cikedugu belebele ye, min jama hake be se məgo 1350 ma. Sukoso ni nin duguw de be danbo :

kɔrɔnfɛ, kifoso be yen, Yoroso mara la.

Gantara b̄a ni tilebin c̄e

Worodugufɛ, Toro ani Banbala be yen.

Kεjekafe, Bobola Zangaso ni Jebe be yen.

Tariku

Sukoso tutigera san 1800. A tutigebaga tɔgɔ ye Ntɛ Dawu. Ntɛ Dawu nà dɔgɔkɛ Zanga Dawu bɔra minnanba. U siya ye bɔbɔ ye.

U nana u sigi seneke de kanma. Ntɛ tun be sɔ de sene kosebe. Wa, sɔ ngɔmi de tun ka dà ye kosebe. Sɔ ngɔmi tɔgɔ ye mijankakan na ko sukɔ. O kanma, ni məgo min tun be taa Ntɛ bara, o tun b̄a fɔ ko : n b̄e taa sukɔ. San yelemalen, dɔgɔkɛ nana sigi u fe. O tɔgɔ ye ko Yabɛ Dawu.

Ben ma se ka sɔrɔ Ntɛ nà dɔgɔ ke Zanga ni nɔgɔn c̄e. O de kanma, Zanga wulila ka taa tu tige yoro were, ka taa sigi sene kanma yen. Ni məgo min tun be taa Zanga bara, o b̄a fɔ ko : n b̄e taa Bɔbɔ Zanga ka so. O dugu de fana kera bɔbɔla Zangaso ye bi. Sukoso tun ye sala 3 (saba) ye. Nka fulamasake ye kelebolò wuli ka na sokala kelen ci.

Sokala to fila kelen tora Ntɛ bolo, ka sala filanan tigiya to a dɔgɔkɛ Yabɛ

Dawu bolo.

Ladala sɔnniw tun be ke sukoso, i nà fɔ dugu muso furulenw bae be wele dugu ka san 7 sɔnni minnu kanma.

Ni sannijɛko geleya sera sukoso nà lamini ma, cekɔrobaw be bakɔrɔnnin fin faga dugu kɔrɔn fe. O la, sanji tun be na. Bakɔrɔ fin in tun be jeni a fagayɔrɔ la, kà sogo dun yen fana.

Sukoso siyaw

Siya saba (3) de be sukoso. Olu ye : mijankaw ; fulaw ani bamananw ye.

Diineko siratigɛ

Diine saba be Sukoso : Silamediine ; kerecendiine ani ladaladiine (sɔnnikɛlaw).

Balikukanlan ye sira sɔrɔ kosebe sukoso. Sukoso musow cɛsirilen don cew demeni na forokɔnɔbaaraw la, ani bayelemalifenw, i nà fɔ : sitiludilan ; sunbaladilan ani farafinsafunedilan. Sukoso muso kemetilada 95 (95 %) ye kalan sɔrɔ, balikukanlan siratigɛ la. Poroze « pilati fɔrumu » ye nɔsimasin kelen di u ma u ka cɛsiri kosɔn, balikukanlan na.

Tɔn 7 (wolonwula) de be Sukoso.

Dugu cemisèn w ka tɔn

Dugu muso furulenw ka tɔn

Dugu donsow

Dugu cekɔrobaw ka tɔn

Dugu yiriwatɔn fɔlɔ (aw)

Duguyiriwatɔn filanan

Duguyiriwatɔn sabanan

Dunkafa sabatilen don kosebe

Sukoso. U ka senefan fanba ye kɔorisene ani nɔsene ye.

Sukoso ni CMDT ; BNDA ani demedonbaaradaw de be baara ke nɔgɔnfe. Sukoso be kɔri kilo 135 000 (tɔni 135) di CMDT ma san o san.

Sukoso dugutigw

Kà damine san 1800 na, dugutigw 17 de sigira Sukoso. Olu fɔcogo ye nin ye nɔgɔn kɔ :

Ntɛ Dawu

Pɔritɛ Dawu

Nama Dawu

Yabɛ Dawu

Saja Saja Dawu

Ngolo Dawu

Sifan Dawu

Nangu Dawu

Soroja Dawu

Baama Dawu

Nadigi Dawu

Ngufan Dawu

Tege Dawu

Mari Dawu

Maka Dawu

Jia Dawu

Zanga Dawu. O de be dugutiigya la bi Sukoso.

N ka foli be n ka Zayerikuntigj Jofollo Fɔnba ye. N ka foli be Dawufa Danbele ye Sukoso 3, ani Tahiru Dawu, ka bɔ Kifoso 1. N ka foli be se Solo Tarawele fana ma kaledugu na jiso ani Tumani Yalam Sidibe, Bamako.

Burama Kone ,Sukoso 1 « aw » sekeretɛri, Zanfige komini na, Gantara zayeri.

An ka CMDT walenumandɔn

CMDT be jɔyɔrɔ min na bi Mali kɔnɔ o ka bon. Jamana cikelaw, aw ni baara.

CMDT kera jigiba ye an bolo.

Kɔorisenemasaw, an ka foli be anw ye. An ka sɔrɔ jiidira kɔ sababu ke CMDT ye.

Jletaa sabatira anw bolo.

An ka fara nɔgɔn kan ka CMDT fo.

Baganmara jiidira cikelaw bolo kalanbaliya nagasira cikelaw bolo.

Jletaa sabatira cikelaw bolo.

An ka je ka kɔorisene don barika la.

Kɔorisene nafa te ban fɔ la.

An ka foli be CMDT baarakela kɔrew ye.

Yaba Kɔnɛ, nɔ ye Sikaso CMDT maakɔrɔba ye.

Nfawanama Kɔnɛ, ka bɔ Bamako.

Miseli Dawo, ka bɔ Fana.

Bubakari Sada Si, Bamako.

Baganmaralaw ni dunkafa ani baarakelaw jigi CMDT.

Ne Jibirili Tarawele, ko « Butɔrɔsi B Gali » be CMDT walenumandɔn Bamako, Sikaso, San, Kucala, Fana, Buguni, Kita ani Mali yɔrɔ tɔw bɔe kɔnɔ.

Ne be CMDT baarakelaw bɔe walenumandɔn.

CMDT ni fən fosi te kelen ye ne bolo.

CMDT de ye kunfinya kele Mali kɔnɔ.

CMDT ye senekeminew caman di. Aye bolimafen caman di (masinw)

Ka bɔ Jibirili Tarawele yɔrɔ, n'a be wele ko « Butɔrɔsi B Gali »

Jekabaara feerebagwa nà jensenbaga don Lutana, Kilela komini, Sikaso mara

Wurun ye baarakeduguba ye

Wurun ye komini faabadugu ye min sigilen bë Keleya dugu kininj-anfanfe, n'i bë taalen Buguni. Wurun ni Keleya dugu furance ye bametere 25 njögən ye. Dugu wolonwula de faralen don njögən kan Wurun komini kənə. Wurun bë jate Buguni CMDT cikemara senekedugubaw fe, senefenw bë sené yərə min a njema, i nà fə sajə, keninge, kaba, tiga... ka se kɔɔri ma. Awa, Wurun dugu yere ye duguba ye min sigibaajama hake bë se ba wɔɔrə ni kɔ ma. Bamanandugu don. Ajama fanba ye Bagayökəw ye. A kotigya yere b' olu de bolo. Nka Basidibe fulaw ni bamanan Tarawelew, Jaraw ani Kulubaliw fana bë yen.

Sugudonba bë jo araba o araba Wurun. Samijə ni tilemako tò la, awa sumanw ni maa makonfən caman bë sərə o kene kan.

An ka taama senfe, an ni Wurun « AW » peresidan masalala kosebə, n'o y'an balimakə Mahamadu Kənə ye. Ale ye cikəlaba ye sumanw ni kɔɔri ani tiga taari hake caman bë cike min fe san o san. Mahamadu Kənə ka fə la, ale njögən caman de bë Wurun. O dun tine be kene kan dere, barisa sibon ka dəgə Wurun təli te min kunna.

Fen min ye jiri sərəw ye, olu fana bë ke Wurun haali. O de kanma, situlu ni nsaban ani jiriden werew sannifeere bë senna a dəgəfiye la sugudonya bë la. Fen min ye jəgə kene ye, olu fana feereta bë Wurun sugu kənə, ka bə Selengebolo fe, ani yərə werew.

Balikukalan sirategə la, i nà fə CMDT ye o ko ta barika la a ka marada təw bëe la cogo min na, Wurun ma kɔ ko dugumasaara tabaga ye. Kabi san 1980 waatiw la, bálikukalanso fələw dayeləla Wurun. Awa, a maa ka dəgə Wurun min t'a bolo dayərə dən səbendenw ni njögən ce.

Ka bə Keleya ka se Wurun, i bë dugu fila de lateme ; Kerefunela ani Ntəna. I nà fə Wurun, o duguw fana ye cikədugubaw ye ani jiriforomayərə. Wurun komini dugu wolonwula bëe sigilen don baara de kan i nà fə Mahamadu Kənə y'a fə an ye cogo min na.

Fen min ye kungoko taabolo ye, i nà fə Buguni kafo dakene tə bëe, Wurun ye kungomayərə ye. Nka, Bengali Bagayökə ka fə la an ye ka bə Keleya, kungokenəbaw bë yən, nka kungosogow de dəgəyara. Maa yere bë se kà fə k'u banna pewu yərə dəw la. Bi bin in na, walasa donso ka nsonsan walima

bala y'a njema, fə taayərəw ka caya de. Fen min ye kungojeni ye, an yerew ka sirafe kələsiliw y'a ye kō njenen bë yərə in na haali.

Fen min ye Wurun komini njemaaw ye, olu ka wulikajə bë ka ke kosebə sigida ka njetaabaraw waleyali la. O de kanma dəgətərəso, lakəliso, ani baarada caman werew bë Wurun nà laminiduguw kənə. Nin bëe de kanma, Jekabaara y'a lapini ka Wurun komini fara a jənsenyərə jənjənw kan, a tēna kətige belen yərə min abada. O kanma, an ye wulikajə ke min y'an kunda Mahamadu Kənə kan, nale ye Wurun « AW » peresidan ye. Benkan temēna an ni njögən ce min bale ke Jekabaara ni Jamana baarada gafe təw bëe ferebaga lakodənnən ye Wurun nà lamini duguw bëe kənə. Ale yamaruyalen don fana ka balikukalanden jolenw ka batakiw minə k'u ci an ma walasa k'u labə Jekabaara kənə.

Tumani Yalam Sidibe

Ka bɔ Kilela : Jekafɔ ye daamu ye

Ni jekafɔ ma min je, kelen-kelenfɔ tò je.

O hukumu kono, setanburukalo tile 28, san 2003, lajeba kera Kilela malosenenaw fe, kerenerennena la, minnu be Togoyere ba kinninyanfan bolo kan.

Laje in nemaa tun be Abarahamu Kasiya Jara de bolo, min ye Kilela Senekelaw tegolasoba nemaa ye. Maa minnu tun be a kerefe, olu tun ye : Mamadu Y Benkali ye, ale ye Kilela malosenenaw ka jekulu nemaa ye.

Jibirili Tarawele, ale ye malosenenaw ka jekulu ka sebenko nemabaa ye, ka fara Mohamadu Solomani Benkali kan, ale ye koori ni balosenenaw ka sendikaw ka biro nemaa ye Kilela. O Temenen ko, senekela maa 150 negeon tun be kene in kan.

Laje yere kun tun ye sigikafɔ ye ka nesin Togoyere samijenamaloseneyoro kene kunkankow ma.

Jama dafalen, Mamadu Y Benkali ye maaw bisimila, ka soro ka kuma di Laji Watara ma. Ale ye malosenenaw ka kumalasela ye. A ko n nisondiyale be jama fo u ka boli la ka caya. A ka laje nemaa, jekulu nemaa, Kilela malosenenaw togo la, n be kuma ta, ka n sara aw la, ni nin dakuruje damado ye : Jamana nemaa ye Togoyere ba kiniyanfanfe bolo laben walasa ka malosene yiriwa an ka jamana kono. O baara kera san 2001.

San 2002 kera i na fo Sifileli san, gleyabaw soro la min na. O hukumu kono, malosenena caman dusukun

kaminkaminna, ka a sababu ke a daminesan geleyaw ye. Kabini setanburukalo tile 2, san 2003, ji donna malow koro, ka ta o don fo ka se bi ma, a jigilatige bonyana kosebe. O hukumu kono, anw ni saroli tun ka kan. O tuma, an ba jini aw nemaaaw fe, a ka nin kunnafoni da jamana nemaa tulo kan. Ka da kan, jigi were te anw na nin maloforow ko. An ye an bololanafolo bee don senefenw sabatilidaw fe, i na fo labureli, kurucili, nogo, sumansi, ani fen nemamafaganaw. O Temenen ko, jisongoko fana hamiba ban na. O tuma, halisa, an be deme jini. Bawu jigi were te anw na.

Laji Watara ka fo la halisa, kunnafoni fen o fen fero kene in kan, a bee be lase a seyoro la.

O senfe, tegossebenjekulu do sigira sen kan, dugu kelen-kelenka ciden be minna.

Nemaa minnu welela nin don, olu togo file :

Komini meri walima a ka ciden
Kumandan walima a ka ciden
Kilela Silakayeri (SLACAER) nemaa na ka baaraklaw

Sekiteri CMDT nemaa walima a ka ciden

Kilela koerisenenaw ka sendika (SYCOV) ka ciden.

Nin tegossebenjekulu in be setanburukalo tile 28, san 2003 laje konoko seben jira nin nemaa ninnu na, ka fara sene yiriwalifew ni ji ka maloforotijenew kunnafoniw kan.

Sentanburukalo tile 28, san 2003

Taari hake min senena : 295

Deyape hake min donna : bore 2 x 295 = 590

O wari hake : 2695 x 590 = 7590 050

Ire hake min donna : bore 2 x 295 = 590

O wari hake : 2420 x 590 = 727 800

Binfagan hake min fiyera : litiri 0,5 x 295 = 147,5

O wari hake : 5600 x 147,5 litiri = 426 000

Sumansi hake dannen : kilo 100 x 295 = 29 500

O wari hake : 4000 x 295 = 5 508 000

Laburelisara hake : 4500 x 295 = 6 120 750

Kurucilisara hake : 2250 x 295 = 3 130 750

Binbosara : 2 500 x 295 = 3 130 750

Nafolo mumu : sefawari doreme miliyon 38152 600

lajeba Temenen, laje were kera Kilela lakeliso la, min nemaa tun be Mamadu Y Benkali bolo. Ale ye malosenenaw ka jekulu nemaa ye. Nemaa minnu tun be a kerefe, olu togo file :

Fatogoma Zan Poli Sanogo, Kilela kumanda ka ciden.

Mohamadu S Benkali, Kilela meri ni koerisenenaw ni nesenenaw ka sendika (SYCOV) ka ciden Kilela sekiteri,

Buguzanga Goyita, Kilela CMDT sekiteri nemaa.

Siyaka Kulubali, Kilela Silakayeri (SLACAER)

Diyoguyo Keyita, silakayeri (SLACAER)

Laje kun tun ye togoyere maloforotijenew kunkankuma de ye.

Mamadu Y Benkali ye jama bisimila tuma min, ka laje kun fo, kuma dira Jibirili Tarawele ma. Ale ye malosenenaw ka jekulu ka sebenko nemabaa ye min be setanburukalo tile 28, san 2003 laje konokowje feliseben kalan malosenenaw jenna nin min konoko ye.

Baara minnu kalifara tegossebenjekulu in ma, a boli kunnafoni lase nemaa ma. I na fo : taari hake min baara la, ani ji ye minnu tije, nogo minnu donna forow la (nogefin ni « ire ») hake.

Binfagan donnan hake

Sumansi dannen hake,

Laburuliwari hake

Kuruciliwari hake,

Senekewari hake.

Kolesili : malosenenaw seginna u ka lajini kan : nemaa a' yan ka fen tijenew sara.

Taari hake tijen, senenafafew donnan hake nu nafolo hake, laburusara ni kurucisara, sumansi dannen hake be soro katimu in kono.

Ba kininyanfanbolo

Kene labennen : taari 360

Kene Senenen : taari 295

Senekela hake : maa 289 (muso 7 ba la)

**Ka bɔ Kilela malosenenaw
ka jekulu yero.**

A bayelemabaga bamanankan na :

Yusufu Fane

Ka bɔ Jɔrɔn

Maliden maa 30 jøgɔn laseginna Mɔritani

Maliden maa 34 laseginna Moritani u taatɔ Espajni jamana kɔnɔ. Sibridon desanburukalo tile 27, san 2003. maa ninnu ye Kitakaw ni Yelemanikaw ani Kejebakaw ni Kangabakaw de ye. Nin laseginni in sababu bɔra Moritanikaw ka cakeda ka sege-segeli la, min ka baara nesinnen be jamana kɔnɔ donni yamaruyasəben dili ma.

Nin kunnafoni bɔra da sabatilen na, ko Moritani ye yɔrɔ ye bi, min ye farafinna taamadenw temesira jønjøn ye ka taa Esipajni ni Faransin jamana kɔnɔ. Nin jamana fila in kɔnɔ donni yamaruyasəben sɔrɔ ka di Maawuya-Sidi-Amèdi Uludu-Taya ka jamana kɔnɔ. Jininkaliw senfɛ, maa ninnu dɔw yà jira ko dankari kér'la la Moritani lakanabagaw fe jininkaliw senfɛ, min kuntaala sera tile 10 jøgɔn ma.

Taamadenw ka fɔ la, Mali ka lasigiden min be Moritani jamana kɔnɔ, kunnafoni dalen o tulo kan, a yà dɔn ko ko be senna, n kà ma a ko ke a kunkoroko ye u donnen kasola, ani jamana ka lakanabaga

ce mugan da tuma u kan ka na Mali kɔnɔ ni Moritani faanmaw ka yamaruyasəben ye.

Taamaden ninnu kɔseginnen Jɔrɔn, u kubenna Jɔrɔn kafo nemaadankan Seki Fanta Madi Bore fɛ.

O senfɛ, kafo nemaadankan ye wele bila kenye tigilamaaw ma, ani adamadenya kekoñuman

tigilamaaw, walasa u ka nademe lase taamaden ninnu ma kenye ni adamadenya siratige la.

Dugu jelen, maa ninnu donna Elihaji Umaru Tali tɔgɔla kan kéléce sigida 42 (42e batayɔn) ka mɔbiliba dɔ kɔnɔ ka Kayi sègèrè.

Jɔrɔnka si tu ma sigi nà ye ko nin jøgɔn waleya temena Mali ni Moritani ce, ka da u ni jøgɔn ce kelenya ni ben kan kabini lawale la.

Nin kunnafoni bɔra « Les Echos » ka dɔgɔkun bɔta bɔko 801 nan kɔnɔ, desanburukalo tile 31, san 2003. Abudulu Karimu ka nɔbila don.

A bayeləmabaga :
Yusufu Fane

U ko...

Filefen fila de be adamaden kelen kelen bee la. Ni kelen nagasira dɔrɔn, maa be ke naloma ye : ne be nɔfenw ye, hakili be kɔfenw ye.

Sule Sidibe

Ka bɔ Gɔrɔ (Kita Sirakɔrɔ).

An ka ke jøgɔnfɛ ani ka jøgɔn lodon. Djin ye sanga ye. Awa, ko bonyana cogo o cogo, a barikara cogo o cogo, a be laban fuya la don dɔ.

Seku Siraman Jam
Dugabugu Karaméga

Don o don, an bee be, taa Ala jini, ka sɔrɔ Ala bùn bee kunkɔrɔ. Godi an be ko bee ke walasa ka Ala sako ke, an tò min ye, ka sɔrɔ an tigelen b' an ka fa amaw (masakew) la, an bòlu min ye. Olu minnu sako bùn ka balo nàn ka sayla.

Beduwen Sitanilasi Irisila
dɔnnikala dɔ san 1915-1968

Pariti kelenko ye tijné ye anw bara yan, awa fasodenw bee be jøgɔn sɔrɔ a kɔnɔ, nò ye UDPM ye.

Nka maa kelenko te tijné ye, barisa maaw be yelema de fanga kunna.

Zenerali Musa Trawele
Mali peresidan kɔro.

Mali jamana kurun be tigitanga jikan, nkà te dafiri dere . Faso in, on bì jɔ. Awa, a kera cogo o cogo a be jate djiné jamana bagaw fe dɔn.

Alifa Umar Konaré
Mali peresidan kɔro

(A ka san 1992 zuwenkalo tile 8 jemukan)

Jogo jugu tigilaməgəw

Nka wuruntaa senfə, n ni basidibelaka də ye jəgən sərə sugu la. Ala yà kə baro temena an cə fo baro duman, baro nafama.

N ni Numu Sidibe yān sigi ga də kərə. Baro o de senfə, Numu Sidibe y'i kanto n ma ko : « i mā ye, jogo juguba də b'aw bamakəkaw la min ye ne kamagan haali. O tə dəwərə ye aw ka banabagatə dumunitə dili ye maa kenemanw ma dəgətərəsow da la. Aw hakili la kāw be Ala sako de kan kā kə o ye, ka sərə aw be ka don Ala gaasi la, barisa aw be bana karaba lase maaw ma ».

Aa ! Numu Sidibe ka kərəfə in ye ne taasiyərə janya. I mā ye, san tan ka kən jinan jəs, dəgətərə Barema Trawele tun delila ka nin jemukan in fə n ye : « Bana ca-

man be yen, i nā fə səgəsəgəninjə ; kunfilatu ani kənənabana caman werew, adamadenw be minnu lase jəgən ma dumuni senfə. Maa be banabagatə ladon a jəs berebere ma ka sərə i ma dərogo a la ».

Nān ye Trawelekə ka kərəfə in lajə, ale min ye dəgətərə ye, ani kā sanga Numu Sidibe ka kərəfə ma, ale min ma taa balikulanso (lakəliso) la hali don kelen, an bā ye ko faamuya tə maa kalannen danma ka bulonda la. N'i yā ye an ka togodala denmisən caman ni bana jugu be bə Bamako yan, ka taa u bara, kun caman bō la. O də ye dəgətərəso dala dumunitə minəkadun ye.

Dumuni in dibaaw ye hakilintanw ye awa a dunbaaw tə maa werew ye bana-san-ka dinyeremaw kə. Bamako nali te

baasi ye barisa fijebənsenkərəko don walasa ka mineyərə caya dijenatige taafan na.

A bā to sənəfənw n'u nafa be labəli kə, barisa nafolo min be sərə Bamako, du musaka misenninw be jenabə nōlu ye.

Nkān kana nafolo fana fisaya an ka balo ma, kā bila kerefe, kān dumuniyərə ke dəgətərəsodaw ye. Nō kera wari min bilara kerefe, o laban be taa banafura səngə dafə.

A ka cā la, ni banaw kubəra, an bōlu tə kolo gelya ni senfəfureferelaw səgerəli ye sugufijew ni bōlənw fə, an tə taa dəgətərəso la. O dun fana tə dəwərə ye juguya farali ye juguya kan kə. Bamakətaa tə baasi ye. Nka, nān be taa Bamako, an kā dən ko nafolo be Bamako, nka bana fana bā dafə.

Tumani Yalam Sidibe

Jekabaara feerebagaw be Buguni

Jumadon, zanwuyekalo tile 19, san 2004, jamana baarada maa fila ni cikelaw təgolamaa tan ni fila ye jəgonye kə Buguni, CMDT kuru kōnə, walasa ka feerebagaw sərə jekabaara la Buguni kafo kōnə maa minnu tun be kene kan :

Jamana baarada :

Mamadu Sidibe

Tumani Yalam Sidibe

Cikelaw təgə la :

Yaya Kone : ka bə Kələnjəba

Seyidu Bagayoko : ka bə Buguni

Drissa Trawele : ka bə Dogo

Fuseyini Fənba : Sikwu peredidan, Dogo

Adama Trawele : Kələnjəba sekereteri

Brulayi Kone : Woron « AW » peresidan

Fuseyini Kone : KələnjFba

Gawusu Sangare : Kələnjəba

Amadu Samake : Buguni

Cejə Sangare : Kələnjəba

Amadu Cəməgə Jan Kulibali : Buguni

Sangalaci

Jamana baarada jemaa nā baarakəjəgənw bəs nisəngoyalen bāw ladənniya ko madamu Kojinanna Yaya berite, nō tun ye Madu Kojinanna furumuso ye, ko saatira jumadon, zanwuyekalo tile 16, san 2004. Yaya Berite tun yānbaarakəjəgən yaa Kojinanna niməgəmuso de ye. Ala ka hine a la.

Senko komini lahala

Senko ye dugu ye min be Sirakoré kubeda körö fe, Kita kafo kono. A ni yen ce ye kilometere 33 ye woroduguyanfan fe. Senko komini ye dugu 8 faralen ye njögön kan ka ke kominiiba kelen ye, min faaba ye Senko ye. A jama hake ye maa 6190 ye. Olu ka baara fanba ye sene ni baganmara, ani jago misenninw ye. U ka fen seneta ye sajə, kaba, tiga, keninge ani körö ye. Tilema tuma, u ka musow be naköbara döönin ke walasa u cew ni denbaya bée be se ka na duman dun cogo min na.

Sanba Danbele ka fo la, ale min ye senko komini meri ye, mara cemaboli kera sababu ye ka nafa ca-

kan, gferenama ka bota kera döröme 16 ye, komini jama ka bota yà to döröme 4 ye; O 4 na, jama be döröme fila warije sara, kà to döröme fila farikololababaara ke.

Komini jama ka geleyaw

Danbele ka fo la, kabini marabolo njemaayasigi kalafiliw banna, olu ka komini dugu 3 y'i foosi ka bo komini la. Kà ta o don na fo ka na se bi ma, u ma se ka njögön faamu fəlo. Nka o bée nà ta, kónseyew ka kan ka baara minnu ke olu si ma da bila. Walasa benbaliya be ban an ni njögön ce, an wulila ka se goferena ka wakilu ma, o si ma fen je a ko la. Fen min ye meri kónseyew ka geleyaw ye komini

an ka komini dugu 8 kelen kelenna bée denmisew jijalen be baara fe. ka dà kan, u be ke kulu ye ka baara ke njögön fe, n'u ye nafolo min soro, o be don dugu yiriwalibaraw daw fe, i nà fe pənpekələnse ni kalanso nà njögönnaw, ka fara denmisew ka nenajekoyərə labenni kan.

Fen min ye an ka meri kónseyew ni goferenama ce ye, geleyaba t'u ni njögön ce, fo nà kera an deselen min kelen be ka lenpo soro an ka dugu 3 minnu na. A kelen te kà jøyərə fa o ko la kosebe. Nà bora o la, geleya were tān n'u ce baara siraw fe.

Kunceli : nin diyara an ye kosebe. Hali ka dan aw wulili ma ka na se anw ma yan, ka jininkaliw ke, o ye fenba ye. Sanko aw kelen be kà janiya kaw be na jigin fo ka se an ka jama ma walasa a n'u be se ka baara ke njögön fe ka nessin aw ka kunnafoniseben Jekabaara feereli ma an ka komini kono yan. Walasa u be se ka faamuyali ni kunnafoniw soro seben ninnu kono u yerew ka kan na, o ye fen ye min be maa nisondiya kosebe. Ka dà kan, kunnafoni te soro yoro o yoro la, o yoro bə man di njögəla. Ka masorə, hakili ni tulo balo ye kunnafoni ye.

Welekan : n be welekan bila ka taa an ka komini dugu 3 maaw ma, nòlu ye : Gerekław ni Bankəninkaw, ani kəlaminikaw ye, u ka na an ka baara ke. Maa fəlo minnu sigira, a te meen nolu ka san 5 bəna dafa, nò dun kera, u be se k'ù sagonamaa sugandi wote nata la. Ni Ala ye se d'u ma, u fana n'u ka baara ke a njema. Nka n'u mò ke, u laban be to kə. O dun mana ke, o be na ni komini seginni yà kə, fo ka se u ka duguw fana ma, ka fara ja-mana yere kan. Sabu, furukuli te nafa je maa si ye ni tijeni te.

O Temenén kə, n be wele bila goferenama ma, a ka wuli kà jə, ka marabolo maa sugandilenw deme u ka baara la halisa. Ka dà kan, mara cemaboli bəna ke sababu ye ka ja-mana ka jetaa sabati ka dà kan, a ko damine ni sisan ce, a kera sababu ye ka wo min geren ja-mana kənə, yermahoronya tali san 40, o njögön ma ke.

Yusufu Fane

man lase Senko komini jama ma, i nà fo magonesebenw jenabəliyərə surunyali maaw la, n'olu ye wolosebenw ni faatulisebenkow nà njögönnaw ye, ka fara dugu magoneso werew jəli kan, i nà fo lakəliso, ni meriso, ani fen caman werew an da ma se minnu ma. O Temenén kə, a kera sababu ye meri kà jøyərə fa kalanko sabatili la komini kono, ka dà kan a ye kalanso 3 jə komini dugu 3 la minnu ye : Sokonkə, Bilifara ani Sanubugu ye. O kə, meri be to ka lakəlikaraməgo dəw ta, k'ù jə n'u musaka ye walasa ka kalanko sabati komini kono. Sanba Danbele ka fo la, u ka baara damine ni bi ce, gferenama ni komini jama fanga faralen njögön kan u sera ka baara minnu ke komini yiri-wali kama, o musaka bée lajelen benna sefawari döröme miliyon 78 000 000 ma, min mugan o mugan

labaarali la yiriwalisiraw fe, o ye lenpo ni takisiw sarabaliya yà njema.

Kenyako nasira la, dəgətərəso kelen be komini faaba yers kono yan, kominiko daminen ka min soro yen. O hukumu kono, an ni faransin dugu dəgəmanin də maaw bolo be njögön bolo teriyasira fe, n'olu be na an fe waati min, olu be na an sama fura minnu la kadi kosebe. O koson, maaw be bə Kita ka na fura san anw fe Senko yan. O Temenén kə, faraje ninnu bən deme ni kalankeminew ye waati dəw la.

Demejekulu ko siratege la, an ni Kanadakaw ka demejekulu də bolo be njögön bolo min ka baara nessinen be kalanko sabatili ma.

An nòlu jera ka baara caman bolo da an ka kalanko yiriwali sira bée lajelen fe. Na bora ninnu na, demejekulu were foyi te yan tugun.

Fen min ye denmisew jøyərə ye,

Soribugu kōorisenenaw ka jekulu « APC » la hala

Soribugu ye dugu ye min bë Kasaro komini fe, Kita kafo kōnō, Kayi mara la, Nafaji kōrō Zayeri la. A ni Bamatō ce ye kilometer 65 ye kōrōnyanfan fe. Soribugu ye senekeduguba ye. A Senekelaw ka fen seneta fanba ye sajō,keninge, ani kaba ni kōori ye. O hukumu kōnō, Jekabaara sēbennikela dō ye taama ke Kita mara la. O senfe, an ani Soribugu kōorisenenaw ka jekulu « APC » sekereteri zenerali Modibo Tarawele ye kumajōgōnya ke u ka « APC » lahatalayaw kan. O tuma, a yà lamen.

kōorisene daminena Soribugu yan san 1992 « Kabeka » ka yamaruya kōnō, min kera ni maa damadō sugandili ye, nōlутun ye Koninba Kulubali, Karamajōjan ani Buwa Tarawele ye, walasa ka baara taabolo juman nējini.

CMDT nalen, u ye baara kalifa olu ma. O kelen, olu fana ye baara boloda ka kejne n'u ka taabolo ye. O siratege la, « AV » sigira senkan CMDT n'a ka kōorisenenaw fe, nō ye duguyiriwatōn ye, min kuntaala sera san 7 ma. O san 7 in kōnōnana, baaraw nana bonya kosebe « AV » baarakelaw bolo. O senfe, a kōlosira ko ni feere ma jini joona ko minen da bā fe jengé « AV » baarakelaw bolo. O hukumu kōnō, san 2001, « APC » sigili waleyara CMDT ka maraw kōnō. O senfe Soribugu kōorisenenaw ka jekulu « APC » tilala fila ye.

Fōlo : O nēnaa kera karamajōjan kūlubali ye.

Filan : O nēmaa fana kera Buwa Tarawele ye.

Modibo Tarawele ka fō la, ben ni kelena be « APC » fila ninnu maaw ni nēgōn ce. O hukumu kōnō, a da sera u ka « APC » fila bē ka jinan san 2002 ni 2003 samijé cikeda hake ma, minnu file :

« APC » fōlo : maa 75

« APC » filan : maa 42

N'i ye ninnu bēs fara nēgōn kan, o be ben maa 117 ma. Nin bā jira ko Soribugu « APC » fila, nō yà kōorisenenaw ka jekulu fila ye, a cikeda ye 117 ye.

Cikedaw Temenén kō, Modibo Tarawele da sera u ka « APC » fila ka jinan samijé kene senelen hake ma an ye. A ko « APC » 1 ye kōori taari 35 sene, ka jō taari 316 sene. Min ye « APC » 2 ye, ale ye kōori taari 260 sene, ka jō taari 260 fana sene.

Fen min ye « APC » fila ka yiriwalibaara waleyalenw ye dugu kōnō, Modibo Tarawele da sera olu fana ma a ka kuma

senfe. A ko sanni AV ka ci kā ke « APC » ye, k'u ye Magazen ni lakoliso jō. Nka « APC » fila sigilen u fe, k'u sigira ka jateminé ke, i nā fo a fōra cogo min ko kōorisenenaw dama ka jekulu ye « APC » in ye, o tuma, k'u ka feere ni dabaliw tige, walasa dugu be baara cogo min yiriwalisiraw ta fan fe. O koson, an ye jekulu dō sigi senkan, « APC » fila bēs ka maa bā la. O sigikun ma ke dōwēre ye, walasa u be se k'u césiri cogo min na dugu yiriwalibaaraw fe. O tuma, ni nafolo fen o fen bē don o baaraw da fe, jekulu in bā césiri o nafoloko fe. O hukumu kōnō, san 2003 in kōnō an ye musojiginsō kelen jō an ka dugu kōnō, walasa ka dugumaaw taamayorō surunya, nā musaka bōra « APC » fila ka jekulu sigilen kun. Modibo Tarawele ko taalen nēfen, ni Ala sōnna a ma, « APC » fila in bā fe ka baara caman ke Soribugu dugu kōnō, minnu bē se ka ke sababu ye ka dugu ka jētaa sabati .

« APC » nēmaaw ka geleya sōrētaw u ka baaraw waleyali senfe.

Modibo Tarawele ka fō la, geleya caman be « APC » nēmaaw kan u ka baara taabolo la, nka belebele fila bē yen minnu fana kajugun nā tōw bē ye. Nōlū ye : Minēn di waati, ani juruw kanni waati ye.

Modibo Tarawele ka fō la, ni Senekelaw ye minenw ta samijé damine tuma, n'olu juruw sara waati sera, dōw bē mankanw ci, kā jira k'u tā dōn u ye nin fenw bē ta waati min.

O ye juru tali ye ka tene i se hake kan.

Senekela dōw fana be juru ta samijé tuma, fo ka temé u se hake kan. Ni sannifeere kera, u ka warī sōrēlen tē u kana-juru sara. O tuma, o ye geleyaba ye anw « APC » nēmaaw kan. Ka dā kan, ni sigikafō ma ke a ko la, a bēna ni balawu ye maaw ni nēgōn ce.

Fura minnu sera ka sōrō nin geleyaw la

An ye sēbenfura dō dilan Senekelaw yērew tōgōla, maa o maa n'i ye minenw ta, i tōgō n'i jamu an'i ka mine talent hake be sēben, i yere b'i bolonē bila o sēben na. O Temenén kō, senekela fen ó fen ka sōrō mana dēse a ka juru sarali la, san o san dō bē bō o tigiw bēs ka fen tataw hake la sannā kā ka juru bēs sara, walima ka caman sara a la.

O Temenén kō, Modibo Tarawele da sera geleya dō fana ma u ni Senekelaw ce. O te dōwēre ye, maa o maa bē sēbenniké, nō tigilamaa ni Senekelaw be baara ke,

halu n'u sigi nēgōn don, u bō bēs jate u dunbagaw ye. Ninnu ye geleyaw ye minnu bē anw « APC » nēmaaw kan. Nka, o bēs nā ta, ninnu te anw bali kān ka baara ke. Ka masōrō, kōorisene ye fen ye anw ka nafa be min na.

O hukumu kōnō, o baaraw geleya nā ta bēs, a keli ye wajibi ye anw kan, kā sababu ke dugumaaw ye danaya min dān kan ye.

Modibo Tarawele ka fō la, Nafaji kōrō Zayeri dugu 5 « APC » farala nēgōn kan ka jekulu kelen sigi, « APC » kelen kelen-na bēs ka maa bā la, minnu bē nēgōn ke kalo o kalo juma fōlō, walasa ka Zayeri kōnēkow dajira nēgōn na, a geleyaw nā nēgōyaw, CMDT ka lasigiden bē ye min kene kan, walasa k'u ka lajiniw lase nēmaaw ma. Modibo ka fō la, kesu sigilen bē Zayeri jekuluba fe, min nēnamayali nafolo be bē « APC » kelen kelen-na bēs ka dogolabarasara la sannifeere bannent kō, toni o toni sefardi dōrōmē kēmē (d. 100) bē fara nēgōn kan « APC » kelen kelen-na bēs fe, kō bila u ka kesu kōnō. O siratege la, san 2001/2002 baarasan sannifeere bannent, Zayeri jekuluba ye Soribugu « APC » fila ni Nafaji kōrō « APC » dēmē ni sefardi dōrōmē ba bi duuru (d. 50 000) ye, u kelen-kelen-na, walasa u ka se k'u ka musojiginsō jō cogo min na.

« APC » ni « AV » danfarabé

Modibo Tarawele ka fō la, danfarabé bē « APC » (kōorisenenaw ka jekulu) ni « AV » (duguyiriwatōn) ni nēgōn ce. Ka dā kan, « AV » kunda, ni baara o baara tun be ke dugu kōnō yiriwalibaara nasiraw fe, « AV » (duguyiriwatōn) bā jō nō musaka bēs ye. Kōorisene ni kōorisenebali bēs dama tun ka kan o musakako la.

Fen min ye « APC » (kōorisenenaw ka jekulu) ye, baara o baara bē ke dugu kōnō yiriwalisiraw fe, kōorisenenaw bū jōyōrōfa cogo min kōorisenebali fana bū jōyōrōten, maa si t'i dogo maa si kōfē o la, i nā fō « AV » (duguyiriwatōn) ta tun bē ke cogo min.

Kunceli : Modibo Tarawele kā te se kā ka kuma kuncé nā ma laadilikan ni welekan ke ka jesin Nafaji kōrō Zayeri « APC » nēmaaw kelen kelen-na bēs lajelen ma, hakaja Kita mara « APC » bē. U k'u jija ka baara ke jelenya ni tilennenya la u ka cikedaw ni nēgōn ce. Cikedaw mago bē fen minnu na, CMDT kunda, ani yōrō werew la, u k'u jija kōlu jini ka d'u ma nēgōya la.

Yusufu Fane

Banbugu Nci Jara

Banbugu ye dugu ye min sigilen be ni kilometere dama do ye Marakalayanfanfe. A be Banankoro dugu ni Marakala ce. Dugu in sigilen be numanffebolo kan, n'i be bo Segu pelengana ka taa Marakala. Hali ni Banbugu to si duguba ye, fan fila koni be maa ne fa a kono, nolu ya guncogo ye ba bolo do la ani bonnin kelen min jolen ba danma dugu donda la. Jininkaliw dun senfe, an ya soro ko babolo no bonnin kelen bee be talike maa kelen de ka dijenatige de la. O ye Nci Jara ye, ni doew ko ko bamanan waliju.

Nci Jara ye jen de ye ?

Nci Jara ye Ngolo Jara denke folo de ye, min bangera san 1760 waatiw la. Ale tun ka koro ni Ngolo denke were ye, no tun togo ye ko Jlanankoro. Nka kow nu taa cogo yere kanma, ani ka da Nci yere ka lajini kan, Jlanankoro de sigira Ngolo nona Segu faamawolo kan san 1787. O ya soro Nci ba ka kotigiya la Banbugu na maraw kono. O de kanma, hali ni daw te se a ma kosebe, an ka kan ka don, ko waati la, Segu faamakan tun be fo bulonba kono Segu ka latige Banbugu de. Nci ka kodon ana ka kokorodon de ya to dijenet Segu fanga ko ka jini a fa Ngolo Jara fe a ka Banbugu to ale bensow ka bolo kan. O siratege la, a ya jira Ngolo la ko « ni dijenetasa tow ne bu ka fanga bi de la, kale ne ba ta bi ni sini de la ». Ngolo ma ban. A ye Banbugu na mara bee kotigiya di Nci ma. Nka, fen min ye Segu forobakelew ye, Nci joyore ma tunu olu la abada a ka balo waati kono.

Nci tun ye donkotigi ye, nk'a ka musokanu fana tun ka bon kosebe. Ale de ka jeliw tun ba fo tuma bee ko ni jogo jugu were ma soro ce la musoko ko, ko jogo jugu ta la !

San 1788 waatiw de la, o ya soro Jlanankoro be fanga la Segu, Nci ka baramuso ye kunjogen kelen ke jenasisi la ani ka diine tige bee la. O kanma, Nci Jara ya ka jelike bila ka jininkia a sawura in kun na. Muso ko jeliba ma ko : « Ni jeferellennihami kera bama

den son jenikajimi ye, i ka don a be sa no lajini ye de ! » Jelike kelen ko da Nci tulo kan, Nci ka ma ko : « O te jeferellenni cesirijalatigi ye de ! Ta jininkia, na ka fota ma ke Ala yere yeli ya senkoro, a mana fen o fen fo, ni maa de ba ke, hali ni jine de ba ke, n bo ka ye ! ». Jelike sera baramuso ma ka kuma in da tulo kan. A ko te baasi ye, a te sama na fo maa min ko a be sama finigya ! A ko : « A file, ne kansinamuso, no ye faama Jlanankoro muso ye Segu, o ka tominenw de be ko joliba ji la don o don, ka soro ne taw be ko kelenji de la Banbugu yan. O jogen meneko be ! ». O kuma taalen da Nci tulo kan, a ko te baasi ye, ka be san kelen kuntaala dijeni baramuso fe a ka ma koto ko san were nin waati yere la, ko jilamali kasikan ba la kunu a ka sokofe ! ». Baramuso dijenet no ye.

Banbugu bajalansen

A ka mara koren na tilebin, a woredugu na kejeka, Nci ye wele lase ninnu bee ma k'u k'u ka kamalenw an'u ka sungurun faninaw bee kunda ale kan ko barisa ale Nci bena san 1000 nafabaara do waleya san kelen kono. A ya jini cogo min, a kera ten. Jama kunfelo nalen, Nci na ka jelike bilala u ne. A taara i jo dugu-kofe-nton-kunnid do kan, ka ka nzegenekolodenkeme kolesi makuma, ko gosi dugu la sijne saba, ka soro ka jama welekun f'u ye, no ye babolo senni ye ka Banbugu ka jigen ba joliba kono. Aa ! O yere la bamanan kamanaganna ka soro a ma fen goni dun ! O waati la, barika tun be fanga la. Na tun ko binkansira tun ka teme kunkolo min fe, kan de tun ba yere kolo geleya, nonte o tun be ke !

Aa ! Bamananw taara u musow don fiya la k'u yere to balola ! Badinge insolje folo kera taratodon fajirida fe, ka ben dononkoro kasikan filanan ma. San kelen, maaw be baara la, ka bi maaw be kelen kelen sa, f'u be keme keme bin. Aa ! Maa 100 bina jogenfe don min na, bamanan girtira ! A ko, n'ma ne jini ni ko in na, Segu na to babolo kono dere. A don de bamanan ye jogenye ke dogola Banankoro. U

ko ko sera jala (Ala) ani jinew ka deme nini waati de ma sa.

Buguridala ; kolonninfilila ; kalalajela... ko bee k'i seko ke, nonte ni Mali ma kasi Nci muso ka bon kofe Segu bee na ke tomon ye. Ji lankolon te kumu. Foyi Kebali te fo ka bo ko lapinibali ko. Kalo danmad o jogenye kofe, Mali kunrunnin kasira Banbugu sokofe, ka Nci muso lakunu. O don de Nci k'a yere ma ko bamanan dönnikelaw ka waliju, barisa u sera ko bee la fale dijaneko balili. Nci ye san bamananna debe ni tan (san bi duru) ko kofe, ka maaw mara ani ka babolo lakana. A ka balosi arajabakalo laban taratodon de, babolo kunkan sariyan sigira sen kan. A ni min ka kan ana ni min man kan. Nci yere faitudon a ya pereperelatige Banbugukaw bee ye ko ale jenama ni bonya ani karamma min ka kan, kale su no kelen ka kan fo ka taa dijen wuli. O de kanma, hali bi, banbugukaw be babolo in jinenw son san o san, ani ka Nci kaburu lakana dijen waati o waati, don o don.

- Nci joyore tariku kono.

Segu faama bee la, Nci jogen te barisa ale de ya yere nafa ani ka fen to dijemaaw bolo min bu ka here sinsin fo ka se dijen balo fitirida ma. Bi bi in na Nci ka babolo sababu la, maa bacaman de b'u ka dijenatige dahirim soro cogo juman ke malosene ni nako sene sababu la. Ji ye neema ni hins de ye. Ni maa min sera ka ji badaabadaa to in bolo, o tigi y'i son balo nafama na.

Banbugu Nci Jara suko

I n'a fo jitumu Bala, Nonkon forokoro, Nci ye bamananya ka jema. O de kanma n'i y'i dafalen k'u la ko o ko kanma, o ko be sira soro i bolo. Nka a ka soro e yere be tige kan dere. An ka don ko i na fo dijen alasira jenjor tow bee, tana were te bamananya la nkalon ni janfa masiriko juman ko.

Tumoni Yolom Sidibe
Kolesi : Aw be kunnafoni soro Banbugu baara tariku kan boko nata kono.

Jiriba suma

Nin jemukan kura in kono, an bena kuma Beledugu cekoroba do kan min ya tile ke dijreso in kono ni horonya ni danbe ye, ka soro ka kodon dije na san 1980 waatiw la, kasoro a ma gasi foyi ke. An kan be Bamafile Kulubali de ma, Namabugu dugu cekoroba noreoma. Ale ka dugutigya kono,

a ya seko bee ke dugu ka jetaa siraw boli la. Ala dun ya deme o siratege la. O misali jenjen ye balikukalanso dayeleli ya ka dugu kono san 1977 Bi, ka da o balikukalan taabolo kan, « poroze » caman sun kera Namabugu ye Kolokani mara kono.

O bolen ko yen, Bamafile Kulubali kera

maa lakodonnen ye an ka ladala bamananya nejini baarada kono, ran ka ma ko « farimakope ». O kera ka da Bamafile ka konoajeya de kan. Maa tun don min ye bamananya bila a minen saba besebers kono : yereden, maaw kanu ani sigida gasidon ». O kanma Bamafile kera furabola ye min ya ka fura bocogo den jiriw bulu nu dili ani u feerew nu faraw na kasoro dankari ma ku ka balo la. Ala ye Bamafile yere kunnandiya ni sijan noreman ye, barisa ani noero de soseginna Ala ma ka si to san 79 na ka soro a ma ke doni jugu ya somogow yere kan sanko maa werew...

I na fo Yaranga Kane, gansiraba Kane (ka bo Yarangabugu), Tumani Jara (ka bo Jiwoyo), Basajan Mamuru (ka bo Buwala), Bamafile Kulibali kera taamaseere ke jana ye bamananya la Namabugu.

Aa ! Hali ran m'u bee togo fo yan, ka masoro an tu bee den, bamanaden kanke-lentigiw caman bore Beledugu de. U ma muruti bamananya ma hali hakili jigin kanyelen kuntaala waati kelen kono. Nku ma bamananya mine ni fen were fana ye. O de y'u diya dabaa Ala ye fana !

Tumani Yalam Sidibe

Kucala CMDT cikemara lahala Kucala cikemara be sodansoya la koori siratege la

Cikekafo 7 de be Kucala CMDT cikemara kono. Olu ye : Kucala, Kensegela, Npesoba, Zebala, Molobala, Karangana ani Yosoro ye.

Serekili fila be Kucala cikemara kono, komini 45 tilalen don minnu ni nejan ce. Kimini 36 be Kucala serekili kono. Komini 9 be Yoro serekili kono.

Kucala CMDT cikemara dugu hake ye 352 ye. A togoda hake ye 730 ye. A jama hake ye 525 639 ye. Cikelaw labenjekuluw 1096 de be Kucala cikemara kono. (koorisenenaw ka koperatifu 23 bo jate la). Cikeda 36 346 de be Kucala cikemara kono.

Cikelaw lahala

Cikeda tarakiteritigi 102

Cikeda mine dafalentigi (tipu A ni tipu B) 30 834 cikeda mine dafabalitigi (tipu C) 4 384 cikeda minenntanw (tipu D) 1 026.

Nin jate ba jira ko %3 doren de ye Kucala dikeda minenntanw ye.

Kucala cikemara senefenw lahala san 2003/2004 baarasan.

Koori kenehake (tari hake)

bolodalen : 133 500

waleyalen : 137 502

- kemetilada (% 103)

Kaba kenehake (tari hake)

bolodalen : 48900

waleyalen : 49331

kemetilada %101

keninge kenehake (tari hake)

bolodalen : 118970

waleyalen : 120605

Kemetilada %101

Sajo kenehake (tari hake)

bolodalen : 94270

waleyalen : 100695

kemetilada %107

Kolosiliw

Folo : CMDT ka labenbolo kura hukumu kono, a ka baara jesinnen don koori ; kaba ; keninge ani sajo ni baganbalo seneni kolosili de ma. Senefen tow kolosili bilalen don

A to be je 12 nan kan

je 11 nan tɔ

goferenama ka cakeda were ka bolo kan, nō ye "silakayeri" ye.

Filanen : Dunkafa sabatilen don kucala cikemara kōnō jinan, kb sababu ke balo (kaba ; keninge ni sajō) min bēna sōro, o ye tōni 313033 ye. N'i yō hake tila cikemara mōgō hake ce, o bē ben maa kelen kelen bēe ka kilo 595 de ma, ka sōro kilo 250 de ka kan ka bila maa kelen kelen bēe tēgō la walasa ka dunkafa sabati. O b'a jira ko kucala cikemara ka kunkansōrō suman na, o ye tōni 181345 ye jinan. Nkan bā jini senekelaw fe u k'u janto sumanfeere la. U kana kunkansōrō in feere fo ka na don bilankōrō yere la. O la, an bā jini goferenama fana fe a ka feere tige, i nā fō jēsigi jiginew waleyali duguw kōnō.

Kōri sannifeere taabolo

Kucala CMDT cikemara jemaa nā baara kejōgōnw bēe tēgō la, aw bē foli ke kajesin kucala cikelaw bēe ma, ka fara Sikōwu jemaaaw ni jejōgōn baarada tōw bēe jemaaaw kan ka da samijē taabolo juman kan jinan. Ala barika la, sanji na cogo jena. Awa, baarakējōgōnw bēe fana y'u jōyōrō fa. O la, kōrisene taabolo kan, kunnafoni minnu bē Kucala cikemara kōnō, olu file :

Kōrisene cikeda mumē 35987

Kōrisene kene bolodalen : tari 133500

Kōrisene kene waleyalen : tari 137502

Sōro bolodalen kene waleyalen : toni 158200

Sōro tari la (tōni1) kilo : 151

Ka se bi ma, kōri min wu-

rusira izini fe, o ye tōni 65000 ye (zanwuyekalo tile 21 san 2004).

O hake la, kalite fēlō ye tōni 64370 jōgōn ye. Kalite filanen ni sabanan ye kilo 64370 jōgōn ye kalite filanen ni sabanan ye kilo 630 jōgōn ye. Hake min sarala cikelaw ye ka ban, o ye tōni 46000 jōgōn ye (sefawari dōrōmē 9.2000.000.000) ye.

Kōlosili : CMDT ye nin bēe san kalite fēlō da la, ka sōro kilo 630 jōgōn tun ye kalite filanen ni sabanan ye. (O kera ka masōrō CMDT tun ye cikelaw yere yamaruya k'u ka kōrifilekē).

Ladilikan : CMDT bā jini an baarakējōgōn senekelaw fe, u ka kōri bō a bōcogo la, kā ladon a la doncogo la ani k'a file a filecogo la, walasa an ka kōri bēe ka ke halite fēlō ye jinan ani san nataw la.

Kōlosili : A "AV" minnu tilala sannifeere la ka ban olu lahala bā jira ko kucala cikemara bē sōn ka tōni 169000 jōgōn ke kōri la

ninan.

Kōlosili B : jinan kōri wari saracogo ka ni fēlō. An bā jini CMDT jemaaaw fe, u k'u jija o taabolo kan, walasa senekelaw kana mēen ko jugu ka sōro u m'u ka wari sōro.

Mōrō Jakite
Kucala CMDT cikemara
Kalanfa kuntigi.

Jekabaara

Labolikuntigi Seben jekulu kuntigu
Tumani Yalam Sidibe
Seben jekulu
Yusufu Fane
Bakari Sangare
Usmanu N Tarawele (CMDT)
Tumani Yalam Sidibe
Damejōgōnw
Fanta Kuluboli
Idirisa Setigi Sako
Bonifasi Danbele
jēgenw kēbaga
Yakuba Jara ko Kayi
Labenbaga əridinateri la
Worokiyatu So
Baarakējōgōnw
CMDT World Vision - Ofisi Nizeri -
Ofisi irri - OHVN
Hake bōta : 11000
Batakisra : 2043
Negejurusina : 229 62 89
Jamana baarada - Seki zayedti tēgōla
sira - Hamudalayi kin - Bamako